

Web www.theaterloods-b.nl

mail oscar@theaterloods-b.nl

Toelichting bij de voorstelling Horzelman.

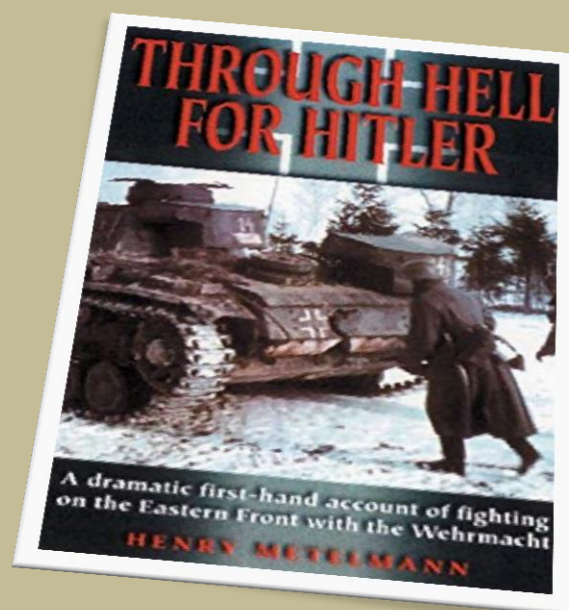
Een duik in het verleden met Henry Metelmann.

Na het zien van de documentaire "Through hell for Hitler" ontstond het idee voor onze nieuwe jeugdvoorstelling.

In de documentaire zien we een man, Henry Metelmann genaamd, die vertelt over zijn jeugd bij de Hitlerjugend en later bij de Wehrmacht als tankchauffeur.

Hij blikt terug op het verleden waarin hij een fervent aanhanger van Hitler was, maar ook vertelt hij hoe er een keerpunt kwam in zijn blindelinge volgzzaamheid toen hij in Rusland moest vechten en verliefd werd op een Russisch meisje.

Deze verhaallijn van Metelmann hebben we uitgewerkt. We leggen in de voorstelling ook de link naar het heden. Dat is van belang, want vele denkbepelden uit die tijd zijn hedendaags onveranderd gebleken. Er zijn ook nu groepen mensen die worden gediscrimineerd en gedemoniseerd. Nationalistische tendensen vinden we steeds meer terug in Europa en in de rest van de wereld.

Horzelman.

In onze voorstelling staat de populaire politicus Horzelman centraal.

De vloggers Cordila en Jacko nemen hem daarom als onderwerp van hun Like Show. Maar mede door de verhalen van personen uit het verleden, komen ze er langzaam achter dat grote leiders niet altijd gelijk hebben, dat geweld geen betere wereld afdwingt en dat Horzelmannen vaak alleen handelen uit eigenbelang. Ook blijkt het moeilijk te zijn om uit te

maken wat goed en fout is, zeker als je beïnvloedt wordt door de mensen om je heen. In de voorstelling wordt benadrukt dat je nooit blindelings moet volgen, maar altijd zelf moet blijven nadenken.

De opbouw van de voorstelling is gelijk aan die van de opbouw van een fascistische staat, zoals ook te zien is in de documentaire "Through hell for Hitler":

Verleiding, toewijding, onderwijs, oorlog en offer.

In de zogenaamde "offerscène" dreigt de zachtmoedige Cordila zich op te blazen. Degene van wie we dat het minste zouden verwachten. Zij is immers degene die het klakkeloos volgen van Horzelman het meest verfoeit. Uiteindelijk blijkt dat ze hiermee aan Jack haar statement, dat iedereen zelf moet blijven nadenken, wil duidelijk maken.

De Hitlerjugend.

De Hitlerjugend kende destijds miljoenen volgelingen. Een geraffineerd systeem waar zowel jongens als meisjes werden klaargestoomd voor een nationaal socialistische staat. Waar de jongens spelenderwijs als krijgers werden opgeleid en de meisjes voorbereid voor het Arisch moederschap. Het doel van de Hitlerjugend was de totale, indoctrinatie en gelijkschakeling van de jeugd om hen geschikt te maken voor de doeleinden die de nazi's nastreefden: onverschrokken, gewetenloos en willoos 'kanonnenvlees', overal inzetbaar.

In een krantencommentaar stond eens: "Nooit kijkt de Führer vriendelijker, nooit lacht hij zo, dan wanneer hij uitkijkt over zijn jeugd en hun stralende gezichten ziet."

Hieruit blijkt dat de Duitse jeugd voor Hitler erg belangrijk was. Hij vergeleek hen met de zon en het licht. De jeugd moest worden bijgebracht dat sterven voor het vaderland het allerhoogste goed was en de hoogste eer die een man kon behalen. Eens zou die jeugd namelijk de leiding vormen van het Groot Duitse Rijk en alles waarvoor het nationaalsocialisme zich zo had ingespannen.

Waarom zo'n heftig onderwerp voor de leerlingen?

Natuurlijk willen we graag zien dat onze leerlingen zelfstandige volwassenen worden die zelf kunnen nadenken en over de juiste normen en waarden beschikken die in harmonie zijn met de wereld waarin ze leven. Dat klinkt natuurlijk fantastisch, maar ook utopisch. Hoe zorg je er

bijvoorbeeld voor dat ze niet gaan radicaliseren en zich niet verliezen in het volgen van populistische ideologieën? Wij zien twee stromingen. Het neoliberalisme dat nu niet bepaald heeft bijgedragen aan de verbroedering in de maatschappij. De rijken worden immers steeds rijker en de armen steeds armer. Terwijl het de sociaaldemocraten wordt verweten dat ze onze cultuur hebben verkwanseld en de multiculturele maatschappij hebben doen mislukken. Dit soort groepen komen steeds meer tegenover elkaar te staan. Er is een hang naar het verleden, waarin alles nog overzichtelijk was en gezellig. Tradities lijken voor een deel van de bevolking omver geworpen te worden door migranten. Daarom willen we onze grenzen beschermen en zien andere culturen als een gevaar voor onze verworvenheden. Een onderlaag in de maatschappij voelt zich steeds meer achtergesteld en grijpt bijvoorbeeld een zwartepietendiscussie aan om de eigen waarden en cultuur te behouden.

Wij zouden graag zien dat er met vertrouwen naar de toekomst wordt gekeken. Alleen zo kunnen we komen tot compromissen. Een toekomst waarin de minderheid niet de mond wordt gesnoerd, maar er plaats is voor andere denkbeelden, waar we naar elkaar luisteren en elkaar respecteren. Daarom is een voorstelling als Horzelman ook nodig. Kunst verruimt het bewustzijn immers. Zo geef je de leerlingen mee dat ze door middel van bijvoorbeeld theater de maatschappelijke zaken die nu spelen aan de orde kunnen stellen.

Ik wens u en uw leerlingen een plezierige kijkervaring met de voorstelling Horzelman. Met de bijbehorende lesbrieff kunt u de voorstelling nog meer diepte geven.

Oscar Postema, Artistiek leider